

Elektronische facturatie klaar voor verkiezingen

Alain Zenner, de regeringscommissaris voor de Vereenvoudiging van de Fiscale Procedures, wil de Belgische regeling voor elektronische facturatie nog voor de parlementsverkiezingen van juni 2003 wettelijk geregeld zien. Dat zei hij op een studiedag van het Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO) over elektronische facturatie. Voor de verzending van een elektronische factuur met een geavanceerde elektronische handtekening zal geen gekwalificeerd certificaat nodig zijn, terwijl de bewaartermijn van de facturen wordt beperkt tot zeven jaar.

De Europese richtlijn, die de basis vormt voor de nieuwe regeling, moet hoe dan ook op 1 januari 2004 omgezet zijn in de nationale wetgeving van elke lidstaat en op die dag ook van kracht worden. Zenner had trouwens kritiek op de Europese richtlijn, die dateert van 20 december 2001. Ze is onvolmaakt, ondanks de grote vooruitgang die is geboekt. Het gaat niet om een echte harmonisatie wegens de grote interpretatiemarge waarover de lidstaten beschikken.

De omzetting van de richtlijn past in het actieplan dat Alain Zenner in maart 2001 ontvouwde. Voor de praktische omzetting van de richtlijn richtte de regeringscommissaris een gemengde werkgroep op met vertegenwoordigers van de overheid en de particuliere sector. De werkgroep kwam tot overeenstemming over een hele reeks keuzemogelijkheden met betrekking tot de praktische omzetting. Voor sommige kwesties zal de regering de knop moeten doorhakken. Minister van Financiën Didier Reynders, in wiens opdracht Zenner werkt, kan nu de wetswijzigingen en koninklijke besluiten voorbereiden. De elektronische facturatie is een fiscale kwestie, omdat ze de basis vormt van de BTW-wetgeving. Er zijn echter ook boekhoudkundige aspecten aan verbonden, waarmee ook rekening moet worden gehouden.

TOELATING

Alain Zenner onderstreepte dat naast de elektronische facturatie nog meer maatregelen zijn genomen om de fiscale procedures te bekorten of te versnellen. Het gaat om de elektronische BTW-belastingaangifte, het fiscale loket voor de notaris en de gerechtsdeurwaarder, de digitale formulierenbank Finform en de fiscale gegevensbank. In Canada worden nu al acht op de tien belastingaangiften elektronisch ingediend, hetzij rechtstreeks door de belastingplichtige particulier of onderneming, hetzij via een belastingconsulent. In België is dat cijfer minimaal. Sinds de start van de elektronische BTW-aangifte in november 2001 zijn er slechts 15.000 aangiften digitaal ingediend.

Kabinetsadviseur Charles Demarch gaf een stand van zaken over de elektronische facturatie in België. Elektronisch factureren kan, mits de onderneming een administratieve toelating heeft. Slechts 10 bedrijven hebben zo'n toelating maar waarnemers denken dat nog vele tientallen andere bedrijven elektronisch factureren. De richtlijn zal omgezet in Belgische wetgeving het wettelijke kader scheppen en het gebruik veralgemenen.

In de BTW-wet staat de mogelijkheid van elektronisch factureren al lang ingeschreven, maar het uitvoeringsbesluit bleef al die tijd uit. Vandaar dat ondernemingen een specifieke administratieve toelating moesten krijgen om elektronisch

te factureren. Behalve de individuele toelating voor tien bedrijven verstrekke het ministerie van Financiën in de voorbije maanden ook vijf vergunningen voor elektronisch facturatieplatformen. Het gaat om Tectrade, Isabel, Seagha, Aditel en Hypertrust. Die platformen organiseren het elektronische factuurverkeer tussen de bedrijven. Bovendien dienen bedrijven die van zo'n platform gebruik maken, geen individuele toelating meer te vragen aan Financiën. Zij moeten enkel melden aan hun belastingcontroleur dat zij elektronisch factureren via een bepaald platform.

Door die vergunningen toe te kennen, anticipeerde het ministerie van Financiën op de inwerkingtreding van de Europese richtlijn, onderstreepte Charles Demarch. De Belgische telecomsector meldde onlangs dat hij een sectorale vergunning voor elektronische facturatie heeft aangevraagd.

Omdat de Europese richtlijn in liefst 19 opties voorziet - waardoor niet echt van een geharmoniseerde regeling kan worden gesproken - moet elke lidstaat keuzes maken. Demarch lichtte de gemaakte keuzes voor België toe, die onder meer totstandkwamen in de gemengde werkgroep overheid-particuliere sector. Ze gaan over de aspecten harmonisering, elektronische facturatie, bewaring van facturen, vereenvoudigde facturen en het recht van toegang tot de opgeslagen factuurbestanden.

Opvallend is dat de elektronische facturen geen verplichte munteenheid hebben. Het BTWbedrag moet wel worden vermeld in de munteenheid van het land waar de goederen geleverd zijn of waar de diensten zijn verricht. In België is ook de vermelding van het BTW-nummer van de klant verplicht. Om de authenticiteit (de identiteit van de juiste afzender) en de integriteit (de inhoud van de factuur blijft onaangetast tijdens verzending) van de factuur te waarborgen

is bij gebruik van een geavanceerde elektronische handtekening geen gekwalificeerd certificaat nodig.

KRIS BARREZEELE

Krachtlijnen Belgische regeling

HARMONISATIE

- de vrijstelling van factuur voor leveringen bestemd voor privé-verbruik of voor particulieren blijft behouden, maar de lijst van 13 uitzonderingen waarbij wel facturatie verplicht is, wordt eveneens behouden
- schrapping facturatie voor vrijgestelde handelingen (levering aan particulieren): al opgenomen in het koninklijk besluit van 27 juni 2002 (Staatsblad van 2 juli 2002)
- termijn facturatie: de wet blijft onveranderd. Uiterlijk de vijfde werkdag van de volgende maand na levering
- zelffacturatie: expliciete toelating nodig van beide partijen, maar impliciete aanvaarding van elke factuur door de klant - het document dat de factuur corrigeert (bijvoorbeeld kredietnota) wordt gelijkgesteld met een factuur
- verplichte vermelding BTW-nummer van de klant
- handtekening factuur: niet verplicht door lidstaten
- munteenheid factuur: geen verplichte munteenheid - BTW in munteenheid van land waar goederen of diensten zijn geleverd
- vertaling van factuur kan geëist worden voor controle. Deze bepaling uit de richtlijn wordt overgenomen in de Belgische wetgeving

ELEKTRONISCHE FACTURATIE

- leverancier moet bewijs leveren dat klant factuur heeft aanvaard en mag daarvoor alle rechtsmiddelen gebruiken (nieuw KB)
- authenticiteit en integriteit inhoud factuur:
 1. geavanceerde elektronische handtekening: geen gekwalificeerd certificaat (zoals VeriSign, GlobalSign, Isabel) vereist
 2. in geval van toepassing EDI (electronic data interchange) moet de BTW-belastingplichtige een bewijs van beveiliging leveren. De administratie zal aanvaardbare normen publiceren in een rondzendbrief.
 3. andere facturatiemethoden zijn toegelaten door de richtlijn op voorwaarde dat ze aanvaard worden door de lidstaten. Het principe zal in de Belgische wet staan, en de bedrijven die andere methoden gebruiken, zullen moeten bewijzen dat de beveiliging even goed is als bij de elektronische handtekening of EDI. De administratie zal enkele andere methoden opsommen in een rondzendbrief
- indien een set van facturen wordt verstuurd, moeten de gemeenschappelijke vermeldingen slechts eenmaal worden vermeld

BEWARING VAN FACTUREN

- voor de opslag van de facturen gelden de Europese voorschriften
- opslag van elektronische facturen in een andere lidstaat mag op voorwaarde dat de factuur op

korte termijn kan worden gereproduceerd voor de belastingcontroleur

- opslag van papieren factuur moet in België gebeuren. Opslag in een andere lidstaat kan enkel als papieren facturen worden gedigitaliseerd (scanning) en papieren facturen in België blijven
- opslag elektronische facturen in land buiten Europese Unie niet toegestaan
- de authenticiteit, integriteit en leesbaarheid van de opgeslagen facturen moet gegarandeerd worden door de belastingplichtige. De aanvaardbare normen zullen worden gepubliceerd in een rondzendbrief van de administratie. De rechter kan voor een ultieme beoordeling zorgen
- de bewaringstermijn bedraagt zeven jaar tegenover tien jaar nu. Voor investeringen met BTW-af trek blijft de termijn behouden op 15 jaar
- de facturen moeten in hun originele papieren of elektronische vorm worden bewaard

VEREENVOUDIGDE FACTUREN

- voor kleine bedragen kan een vereenvoudigde factuur worden opgesteld die minder verplichte vermeldingen moet bevatten. De hoogte van deze kleine bedragen zal worden herzien bij ministerieel besluit

TOEGANGSRECHT TOT BEWAARDE FACTUREN

- wanneer een BTW-belastingplichtige zijn elektronische facturen opslaat in een andere lidstaat, heeft de overheid van het land van de belastingplichtige het recht om toegang te krijgen tot dit bestand en gegevens elektronisch binnen te halen.

Digitaal discussieforum elektronische factuur

PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs en het advocatenkantoor Landwell hebben samen een 'Digitaliseringsplatform' geopend waarop een open discussie wordt gevoerd over de nakende omzetting van de Europese richtlijn inzake elektronische facturatie in het Belgisch recht. Het platform stelde een situatierapport op waarin de elektronische facturatie in België wordt vergeleken met de buurlanden. De Europese richtlijn biedt de lidstaten 19 keuzemogelijkheden bij de omzetting van de richtlijn in nationale wetgeving. Het platform wil de Belgische regering bij die keuze ondersteunen met ervaringen en voorstellen uit de zakenwereld, zegt Ine Lejeune, vennoot van PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs en leider van de Europese e-businesspraktijk van PwC. Lejeune maakte enkele jaren geleden ook het studierapport voor de Europese Commissie dat aan de basis lag van de richtlijn inzake elektronische facturatie van 20 december 2001.

Het digitaliseringsplatform, dat past in het project 'The Digital Company' van PwC en Land well, wil voorkomen dat bij de omzetting van de richtlijn elektronische facturatie in de Belgische wetgeving discrepanties ontstaan met andere wetgevingen, zoals het wetboek directe belastingen, de boekhoudwetgeving, de douanewetgeving. De ervaring leert dat de deelname van een goede combinatie van financiële directeuren, controllers, IT managers, belastingmanagers en bedrijfsjuristen aan zo'n discussieforum, enorm veel toegevoegde waarde levert aan de discussie.

'De Belgische oplossing inzake elektronische facturatie moet internationaal competitief zijn en goedkoop', onderstreepte Ine Lejeune tijdens de studiedag bij het VBO. 'Er moet ook een

consistente aanpassing gebeuren van de bestaande boekhoud- en fiscale wetgeving. De baten van elektronische facturatie staan vast mits de kosten laag blijven.'

'Bedrijven moeten nu snel hun bestaande factuursystemen inventariseren en de impact meten op de bedrijfskasstroom. Er moet ook tijdig gestart worden met de configuratie van het ERP-systeem. Voorts is een kosten-batenanalyse nodig van het nieuwe bedrijfsmodel'.

KB

www.thedigitalcompany.be –
klikken op digitisation platform.

Platformen maken eigen vergunning overbodig

Vijf platformen voor elektronische facturatie hebben een zogenoemde platformvergunning gekregen van het ministerie van Financiën. Dat ontslaat de bedrijven die gebruikmaken van zo'n platform, van de verplichting om zelf een individuele vergunning aan te vragen. Zij moeten nog enkel een melding sturen aan hun BTW-controleur. Om echt profijt te halen, moeten de bedrijven de elektronische facturatie zo snel mogelijk integreren in hun boekhoudpakket of ERP-systeem en in hun back-office.

De vergunning van het ministerie van Financiën is nodig om de authenticiteit en de integriteit van de gegevens te waarborgen. De vijf platformen, Tectrade, Isabel, Aditel, Seagha en Hypertrust pakken de zaken niet identiek aan. Isabel, dat het gelijknamige bancaire netwerk uitbaat maar zich ook ontwikkelt tot zakelijk communicatienet, heeft een systeemvergunning. Isabel's E-invoicesysteem past in het programmapakket voor elektronisch zakendoen (Isabel Business Suite) en maakt gebruik van een geavanceerde elektronische handtekening om de integriteit en authenticiteit van de factuur te waarborgen. Isabel telt 45.000 klanten-bedrijven die gebruikmaken van het bancaire netwerk voor hun betalingen en speelt dit cijfer uit om te wijzen op de koppeling tussen elektronische facturatie en elektronisch betalen. Concurrent Tectrade beschikt over een outsourcingvergunning en biedt elektronisch factureren aan in het kader van zijn Greenpark-outsourcingmodel voor elektronisch zakendoen. Het platform zorgt voor de automatische omzetting van allerlei handelsdocumenten zoals facturen en voor de archivering en het beheer van de documentenstroom. Johan Fleurbaey van Tectrade onderstreept dat vanaf een volume van 30 facturen per maand een return op de gedane investering wordt gerealiseerd. De verschillende documentformaten die klanten en leveranciers gebruiken zoals bijvoorbeeld EDI en XML, worden automatisch omgezet in het eigen formaat. Dat geldt ook voor alle gangbare communicatieprotocollen.

AUTOMATISCH

Ook Seagha, dat ontstaan is in de Antwerpse havensector, beschikt over een outsourcingvergunning. De bedrijven versturen hun facturen naar het platform, dat op zijn beurt de facturen naar de bestemming stuurt en archiveert. De bedrijven stellen hun elektronische facturen op volgens het UNIINVOIC-berichtentype en gebruiken daarvoor hun eigen boekhoudprogramma of ERP-systeem. Eric Duchesne van Seagha onderstreepte dat Seagha ook voor niet-maritieme klanten werkt en sinds 15 jaar ervaring heeft met electronic data interchange (EDI). De ervaring met elektronische facturatie begon eind 1999. Het komt erop aan, zei Duchesne, dat de factuurgegevens automatisch uit het computersysteem van de onderneming vloeien en automatisch verwerkt worden in het computersysteem van de klant.

Aditel zette een facturatieplatform op binnen JCommerce.net, dat zorgt voor de vertaling van de verschillende factuurdocumentformaten en de facturen eventueel ook archiveert. Zowat 700 bedrijven, waaronder Agfa-Gevaert, gebruiken JCommerce.net voor elektronische documenten-uitwisseling, zei directeur Vranckx. Hij wees erop dat elektronische datauitwisseling niet stopt aan de grens en wereldwijd moet worden georganiseerd. Hypertrust gebruikt e-mailstandaarden en stuurt controleberichten om de integriteit (ongewijzigde inhoud) van de facturen aan te tonen.

KB